Для наведених трьох груп взаємопов'язаних стратегій управління діловою активністю виділено основні ризики із існуючої сукупності ризиків.

Так, перша група стратегій у більшості випадків за своїм змістом і механізмом впровадження у практичну діяльність підприємства характеризується постійними ризиками, які здебільшого прогнозуються і є внутрішніми для підприємства.

Друга група стратегій управління діловою активністю підприємства характеризується тимчасовими ризиками (наприклад, ризиком, пов'язаним із неефективним господарським управлінням), які можна прогнозувати. Для даної групи стратегій більш властиві зовнішні ризики, наприклад, ризик інфляції, ризик зміни курсу валют, ризик зміни процентних ставок.

Третя група стратегій управління діловою активністю підприємства характеризується постійними ризиками, які важко прогнозувати і які є зовнішніми відносно діяльності підприємства, наприклад, ризик настання світової кризи, що призводить до кризого стану на підприємствах промисловості.

Впровадження запропонованих стратегій управління діловою активністю підприємства дозволить удосконалити управління діловою активністю взагалі і підвищить результативність системи управління розвитком фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Визначення проблемної, а тим більше кризової, ситуації при оцінці стану ділової активності зумовлює необхідність термінового регулювання виробничо-господарської діяльності шляхом прийняття оперативних управлінських рішень.

Література

1. Чигринська О. С. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / О. С. Чигринська, Т. М. Власюк – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 232 с.

2. Гальчина О. Н. Теорія економічного аналізу / О. Н. Гальчина. – М.: Дашков і К, 2009. – 236 с.

Ковтун А. М., ст. гр. ФСГзм-21
Налукова Н. І., к.е.н., доцент

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИКА

З розвитком вітчизняного страхового ринку посилюється значення об'єктивного оцінювання фінансової стійкості страховиків. Від правильної оцінки фінансової стійкості страхових компаній залежить, наскільки ефективно

буде здійснюватись управління фінансовими ресурсами, що забезпечить виконання їх фінансових зобов'язань.

Узагальнення літературних джерел дозволяє зробити висновок, що більшість з наявних методик не є комплексними і акцентують увагу лише на окремих аспектах діяльності страховиків. Тому, важливим завданням при здійсненні оцінки фінансової стійкості страхових компаній є максимальне врахування всіх особливостей їхньої діяльності.

Окремі науковці пропонують оцінювати фінансову стійкість страхових компаній на основі системи показників, що використовуються для оцінки фінансової стійкості будь-якого суб'єкта господарювання. Одним із найпростіших підходів до визначення рівня фінансової стійкості страховика є розрахунок запасу платоспроможності та достатності капіталу компанії. Саме таким чином керівництво страхової компанії має здійснювати аналіз платоспроможності (як основної складової фінансової стійкості) відповідно до українського законодавства. Проте слід зазначити, що оцінювання фінансової стійкості страхової компанії шляхом визначення запасу платоспроможності є недосконалим. Сучасні наукові дослідження свідчать, що дана методика не здатна адекватно визначити фінансову стійкість страховика, оскільки нормативний запас платоспроможності є суттєво заниженим для українських страховиків. Така невідповідність умовам українського страхового ринку зумовлена головним чином недостатньо обґрунтованою формулою розрахунку фактичного запасу платоспроможності та неврахуванням усіх ризиків діяльності страховиків.

Оцінювання фінансового стану страховика на основі класичного фінансового аналізу здійснюється за допомогою розрахунку системи коефіцієнтів, що включає рентабельність, платоспроможність, ліквідність та інші фінансові показники. Отримані коефіцієнти оцінюються на відповідність нормативним значенням, а також аналізується їхня динаміка. Розглянутий підхід до оцінювання фінансової стійкості страхової компанії є одним із найбільш застосовуваних, особливо зовнішніми користувачами інформації, оскільки простий та не вимагає важкодоступних деталізованих даних внутрішньогосподарського обліку страховика. Головним недоліком даного підходу є неврахування специфіки страхового бізнесу, що робить значну частину показників класичного фінансового аналізу (наприклад, ліквідність, ділову активність) непридатними для застосування щодо страхових компаній. Також ефективність розглянутого підходу невисока через відсутність єдиного інтегрального показника фінансової стійкості страхової компанії, що зумовлює значну суб'єктивність загальної оцінки.

Найбільш поширеним з поміж інших у страховому менеджменті є спеціальний коефіцієнт, запропонований російським науковцем Ф. В. Коньшиним для визначення ймовірності критичної дефіцитності фінансових ресурсів страхової компанії. Чим меншим є коефіцієнт Коньшина, тим більш фінансово стійкою є страхова компанія. Головною перевагою методики оцінки фінансової стійкості за

допомогою коефіцієнта дефіцитності фінансових ресурсів страховика є простота й зрозумілість завдяки використанню єдиного показника. Проте, дана методика має цілий ряд недоліків. Зокрема, вона ґрунтується на використанні середнього значення тарифної ставки за всім страховим портфелем компанії, що не зовсім доречно для страховика, який здійснює кілька видів страхування [1, с. 70].

Досить поширеним підходом до оцінки фінансової стійкості страхових компаній є тести раннього попередження банкрутства, які ґрунтуються на використанні інтегрального показника ймовірності банкрутства страховика. Один із різновидів таких тестів запропонований в українському законодавстві Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [2].

У світовій практиці управління діяльністю страховиків, окрім органів державного нагляду та менеджменту страхових компаній, здійснює ще один елемент – аналітичний центр (рейтингове агентство). У багатьох країнах світу з розвиненою фінансовою системою для надання споживачам найповнішої інформації про фінансову стійкість страхових компаній застосовують рейтингові оцінки незалежних рейтингових агентств.

Отже, аналіз наявних методів оцінки фінансової стійкості страхових компаній свідчить, що кожен з них має недоліки і переваги. Тому виникає об'єктивна необхідність у розробці комплексного підходу для якісної оцінки фінансової стійкості страховика.

Література

1. Литвин А. В. Порівняння підходів до оцінки фінансової стійкості страхових компаній / А. В. Литвин // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. – 2013. – Т. 146. – С. 68–73.

2. Про затвердження Рекомендацій щодо аналізу діяльності страховиків: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 березня 2005 р. № 3755 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1099-09.

Козак О. В., ст. гр. ФСГм-21
Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ: ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТІЙНОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ

У вітчизняній економічній літературі залежно від характеру обороту капітал поділяють на основний та оборотний. Критерієм даного розмежування є різний характер обігу окремих його частин і різні способи перенесення їх вартості на вироблений товар, продукт, роботу чи послугу.